

Dohody o hospodárskom partnerstve

Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. decembra 2007 o dohodách o hospodárskom partnerstve

Európsky parlament,

- so zreteľom na Dohodu o partnerstve medzi členmi skupiny krajín africkej, karibskej a tichomorskej oblasti (AKT) na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, ktorá bola podpísaná v Cotonou 23. júna 2000 (Dohoda z Cotonou),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 23. októbra 2007 o dohodách o hospodárskom partnerstve (KOM(2007)0635),
 - so zreteľom na závery Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy (GAERC) z 19. novembra 2007 vo vzťahu k dohodám o hospodárskom partnerstve,
 - so zreteľom na uznesenie Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT – EÚ z 20. novembra 2007 v Kigali o revízii rokovaní o dohodách o hospodárskom partnerstve,
 - so zreteľom na Všeobecnú dohodu o clách a obchode (GATT), najmä na jej článok XXIV,
 - so zreteľom na politické vyhlásenie ministrov krajín AKT z 9. novembra 2007 týkajúce sa dohôd o hospodárskom partnerstve,
 - so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia na túto tému, najmä uznesenie z 23. mája 2007 o dohodách o hospodárskom partnerstve¹,
 - so zreteľom na článok 103 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže v článku 36 ods. 1 Dohody z Cotonou sa uvádza dohoda zúčastnených strán uzavrieť nové obchodné dohody zosúladené s pravidlami WTO, ktorými sa postupne odstránia prekážky v ich vzájomnom obchode a posilní sa spolupráca vo všetkých oblastiach týkajúcich sa obchodu a rozvoja;
- B. keďže na konci roku 2007 uplynie obdobie, počas ktorého sa na Dohodu z Cotonou nevzťahujú pravidlá WTO;
- C. keďže niektoré krajiny AKT majú veľmi rezervovaný postoj k uzavretiu dohôd o hospodárskom partnerstve a vyhlasujú, že boli vystavené nátlaku zo strany Komisie, aby podpísali dohody o hospodárskom partnerstve, zatiaľ čo iné zdôrazňujú význam prístupu na trhy EÚ pre ich ekonomiku;
- D. keďže vytvorenie regionálnych trhov predstavuje kľúčový nástroj úspešného plnenia dohôd o hospodárskom partnerstve;

¹ Prijaté texty, P6_TA(2007)0204.

- E. keďže rokovania o dohodách o hospodárskom partnerstve, ktorými sa má nahradiť Dohoda z Cotonou, nenapredujú rovnakou rýchlosťou vo všetkých šiestich regiónoch a pravdepodobne nebudú uzavreté pred koncom roku 2007;
- F. keďže v októbri 2007 navrhla Komisia krajinám AKT dočasnú dohodu ako prvú fázu uzatvárania dohôd o hospodárskom partnerstve, ktorá by pokrývala obchod s tovarmi a všetky oblasti, na ktorých sa už možno dohodnúť, ako napríklad pravidlá pôvodu, a ktorá by sa začala uplatňovať od 31. decembra 2007;
- G. keďže podľa deklarácie z Kapského Mesta je hlavným cieľom rokovaní o dohodách o hospodárskom partnerstve posilnenie ekonomík krajín AKT;
- H. keďže cieľom hospodárskej a obchodnej spolupráce AKT – EÚ je podporovať rozvoj a postupnú integráciu krajín AKT do celosvetovej ekonomiky;
1. opätovne potvrdzuje svoje presvedčenie, že dohody o hospodárskom partnerstve musia byť rozvojovým nástrojom na podporu trvalo udržateľného rozvoja, regionálnej integrácie a znižovania chudoby v krajinách AKT, ako aj postupnej integrácie krajín AKT do celosvetovej ekonomiky;
 2. so znepokojením upozorňuje na pomalý priebeh rokovaní, ktoré s najväčšou pravdepodobnosťou neumožnia podpísať úplnú dohodu so žiadnou z regionálnych skupín AKT do 31. decembra 2007;
 3. berie na vedomie, že Komisia nedávno rozhodla o dvojfázovom prístupe, aby sa predišlo narušeniu obchodu krajín AKT, ktoré nepatria medzi najmenej rozvinuté krajiny, a aby sa pokračovalo v rokovaní o komplexných dohodách o hospodárskom partnerstve podporujúcich rozvoj po 31. decembri 2007;
 4. berie na vedomie návrh Komisie v jej vyššie uvedenom oznámení a rozhodnutie GAERC z 20. novembra 2007 uzavrieť v prvej fáze rokovaní dočasné dohody obmedzené na obchod s tovarom;
 5. berie na vedomie uzavretie dočasnej rámcovej dohody medzi Európskym spoločenstvom a partnerskými štátmi Východoafrického spoločenstva a niekoľkými štátmi Juhoafrického rozvojového spoločenstva, ktorá zabezpečuje prístup bez cla a bez kvót pre tovary týchto štátov na trh EÚ;
 6. zdôrazňuje, že zriadenie skutočného regionálneho trhu je nevyhnutným predpokladom pre úspešné uplatňovanie dohôd o hospodárskom partnerstve a že regionálna integrácia je kľúčová pre sociálny a hospodársky rozvoj krajín AKT; zdôrazňuje preto, že dohody musia napomáhať zachovaniu jednoty regiónov;
 7. vyzýva obidve strany, aby prevzali zodpovednosť za čo najskoršie pokračovanie rokovaní o ostatných otázkach; zdôrazňuje, že dosiahnutie dlhodobej dohody je možné len vtedy, ak o ňu budú mať záujem všetky zúčastnené strany;
 8. zdôrazňuje, že úplná asymetria v dohodách vyhovujúca požiadavkám WTO by mala zahŕňať maximálnu pružnosť, pokiaľ ide o zníženie cieľ, pokrytie citlivých výrobkov a vhodné prechodné obdobie do začiatku úplného uplatňovania dohody;

9. naliehavo žiada, aby sa počas rokovaní o dohodách o hospodárskom partnerstve zohľadňovali osobitné záujmy najvzdialenejších regiónov a zámorských krajín a území podľa článku 299 ods. 2 a 3 Zmluvy o ES;
10. uznáva, že pre krajiny AKT je dôležité, aby sa zapojili do procesu hospodárskeho partnerstva a aby podporovali reformy, ktoré sú potrebné na zosúladenie sociálnych a hospodárskych štruktúr s dohodami; vyzýva vlády AKT, aby zaviedli pravidlá dobrej správy verejných vecí; vyzýva Komisiu, aby pristúpila k princípom úplnej asymetrie a pružnosti;
11. zdôrazňuje, že návrh Komisie, ktorý sa týka pravidiel pôvodu, je zmiernením súčasných ustanovení; je presvedčený, že súčasťou dohody by mala byť potrebná pružnosť, ktorá by zohľadňovala rozdiely v úrovni priemyselného rozvoja medzi EÚ a krajinami AKT, ako aj medzi jednotlivými krajinami AKT;
12. upozorňuje na význam rokovaní na najvyššej úrovni o investíciách a obchode v oblasti služieb; žiada Komisiu o pružnosť, pokiaľ ide o tieto otázky, pretože niektoré regióny AKT majú rezervovaný postoj k riešeniu týchto otázok;
13. pripomína záväzky Rady a Komisie nerokovať o farmaceutických ustanoveniach, ktoré presahujú rámec dohody TRIPS a ovplyvňujú verejné zdravie a prístup k liekom, ako je exkluzivita údajov, predlžovanie platnosti patentov a obmedzenie na základe povinných licencií;
14. vyzýva Komisiu, aby počas rokovaní a po ich uzavretí vypracovala systematickú analýzu sociálnych vplyvov dohôd o hospodárskom partnerstve na najviac ohrozené skupiny;
15. zdôrazňuje, že obchodné pravidlá musia byť sprevádzané zvýšenou podporou pri poskytovaní pomoci v oblasti obchodu, najmä podporou regionálneho obchodu a v súlade s dovoznými predpismi a normami EÚ, a že dočasné dohody musia okrem financovania z Európskeho rozvojového fondu obsahovať aj konkrétne ustanovenia o pomoci na podporu obchodu súvisiacej s dohodami o hospodárskom partnerstve; žiada, aby sa pred uzavretím rokovaní o dohodách o hospodárskom partnerstve prijali konkrétne záväzky týkajúce sa pomoci v oblasti obchodu a nákladov spojených s prispôbovaním sa dohodám o hospodárskom partnerstve, a to v plnom súlade so stratégiou EÚ v oblasti tzv. pomoci pre obchod;
16. so záujmom berie na vedomie diskusie zamerané na vytvorenie regionálnych fondov dohôd o hospodárskom partnerstve, ktoré budú napomáhať využívanie finančných zdrojov od darcov z EÚ a poskytovať finančnú pomoc iniciatívam na diverzifikáciu príjmov;
17. upozorňuje, že uzavretie novej generácie dohôd o voľnom obchode s inými rozvojovými krajinami by nemalo viesť k narušeniu obchodných preferencií, ktoré v súčasnosti požívajú krajiny AKT;
18. žiada Komisiu a Právne oddelenie Európskeho parlamentu, aby zhodnotili každú jednotlivú dohodu s cieľom zabezpečiť, že zákonné právomoci a výsady Európskeho parlamentu sa v plnej miere dodržiavajú; požaduje, aby sa pre každú dohodu použil postup udeľovania súhlasu; domnieva sa, že právne kroky by sa mali využiť v prípade, keď sa právomoc Európskeho parlamentu nedodržiava v plnej miere;

19. žiada Komisiu a Radu, aby požiadali Európsky parlament o súhlas s uzavretím dočasných dohôd o dohodách o hospodárskom partnerstve podľa článku 300 ods. 3 druhý pododsek Zmluvy o ES;
20. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, Rade AKT – EÚ a Spoločnému parlamentnému zhromaždeniu AKT – EÚ.